

XXIII. SPRAWOZDANIE
KRAKOWSKIEJ KOLONII LECZNICZEJ
DLA DZIECI SKROFULICZNYCH
(POD ŚW. JÓZEFEM) W RABCE

ZA 1909 ROK.

W KRAKOWIE
W DRUKARNI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
POD ZARZĄDEM JÓZEFA FILIPOWSKIEGO
1910.

- 6989

XXIII. SPRAWOZDANIE
KRAKOWSKIEJ KOLONII LECZNICZEJ
DLA DZIECI SKROFULICZNYCH
(POD ŚW. JÓZEFEM) W RABCE

ZA 1909 ROK.

W KRAKOWIE
W DRUKARNI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
POD ZARZĄDEM JÓZEFA FILIPOWSKIEGO
1910.

XXII PRACA WYDZIAŁU
DZIAŁAŁOŚĆI W OBLACZNIENIU
DZIAŁAŁOŚCI W OBLACZNIENIU
DZIAŁAŁOŚCI W OBLACZNIENIU

WARSZAWA

NAKŁADEM TOWARZYSTWA OPIEKI SZPITALNEJ.

Towarzystwo opieki szpitalnej dla dzieci w Krakowie zawiązane w roku 1872.

Protector

J. Eminencya X. Jan Książ z Kozielska Puzyna

Kardynał Książ Biskup Krakowski.

Komitet zarządzający:

wybrany na lat trzy 12 kwietnia 1907.

Przewodniczący: Prof. Dr. Maciej Leon Jakubowski.*)

Zastępca: Vacat.

Członkowie: X. Prof. Władysław Chotkowski.

Jan Kanty Federowicz.

Dr. Franciszek Murdzieński.

Mieczysław Sędzimir.

Prof. Dr. Zoll Fryderyk (jun.).

Kontrolorowie: Eustachy Jaxa Chronowski.

X. Kan. Julian Drohojowski.

Grono Dam Opiekunek:

wybrane na lat trzy 12 kwietnia 1907.

Anna Chylińska,

Janowa Federowiczowa.

Ks. Lubomirska Teresa,

Elżbieta Pareńska,

Hr. Krystyna Potocka

Towarzystwo założyło i utrzymuje następujące zakłady:

I. Szpital św. Ludwika dla dzieci w Krakowie.

od r. 1876 (łóżek 120).

II. Lecznicę dla dzieci skrofulicznych w Rabce.

od r. 1887 (łóżek 90).

(Lecznica otwarta od 15 czerwca do 15 września).

*) Wybrany do końca kadencji na ogólnem zebraniu d. 29 kwietnia 1909 r.

Członkowie Towarzystwa:

A) *Fundatorowie:*

Ks. Czartoryska Zuzanna.
Prof. Dr. Jakubowski M. L.
Hr. Lasocki Bronisław.
Hr. Pusłowska Marya.
Hr. Pusłowski Zygmunt.
Hr. Rzewuska Taida.
Hr. Tyszkiewicz Benedykt.

B) *Członkowie stali:*

Chronowski Eustachy.
Chronowska Kazimiera
Hr. Husarzewska Jadwiga.
Kostanecka Janina.
Lang Natalia.
Łepkowska Celina.
Prof. Dr. Łepkowski Wincenty
Teichmannowa Anna.
Prof. Dr. Wicherkiewicz Bol.

C) *Członkowie czasowi:*

X. Biskup Bandurski Wład.
Br. Banhydi Kazimiera.
Hr. Baworowski Waclaw.
Dr. o. p. Biesiadecki Stan.
Dr. o. p. Bobilewicz Adam.
X. Prof. Chotkowski Wład.
Chylińska Anna.
Chyliński Michał.
Czarnomska Eliza.
Czarnomski Mikołaj.
Dobrowolski Michał.
Prof. Dr. Domański Stanisław.
X. Drohojowski Julian.
Dyzmański Tomasz.
Federowicz Jan.
Federowiczowa Janowa.
Federowiczowa Tadeuszowa.
Glixellowa Witosława.
Grodziicka Klementyna.
Haller Cezar.
Horoszkiewiczowa Olga.
Hrebenda Władysław.
Hupkowa Marya.
Jakubowska Henryka.

Jakubowski Jan.
Jakubowska Zofia.
Jędrzejowiczowa Helena.
Kadenowa Wanda.
Kleiz Eugeniusz.
Hr. Lasocka Czesławowa.
Leowa Wilhelmina.
Lewicki Bolesław.
Prof. Dr. Lewkowicz Ksawery.
Ks. Lubomirski Kazimierz.
Ks. Lubomirska Teresa.
Madeyska Marya.
Małachowska Leonida.
Mączyński Maciej.
Mendelsburgowa Flora.
Prof. Dr. Milewski Józef.
Hr. Mostowska Zofia.
Dr. Murdzieński Franciszek.
Dr. Mydlarski Władysław.
Niesiołowski Kazimierz.
X. Biskup Nowak Anatol.
Olszewska Kazimiera.
Dr. Olearski Bronisław.
Pareńska Elżbieta.

Prof. Dr. Pareński Stanisław.
Pollerowa Wanda.
Popielowa Marya.
Hr. Potocka Krystyna M.
Hr. Potocka Izabella.
Hr. Potocka Katarzyna.
Hr. Potocka Krystyna C.
Hr. Potocka Marya.
Dr. Poźniak Stanisław.
Hr. Raczyńska Róża.
Hr. Raczyński Edward.
Prof. Dr. Raczyński Jan.
Doc. Dr. Rutkowski M.
Rylski Stefan.
Rylska Zofia.
Sędziemirowa Jadwiga.
Sędzimir Mieczysław.
Hr. Sierakowski Adam.
Hr. Starzeńska Marya.

Struszkiewicz Władysław.
Studzińska Marya.
Dr. Supiński Edmund.
Swierzowa Helena.
Prof. Dr. Szajnocha Wł.
Szatkowski Henryk.
Dr. Szlachtowski Stanisław.
Szołajska Włodzimira.
Hr. Tarnowska Róża.
J. E. Hr. Tarnowski Stanisław.
Turowiczowa Klotylda.
Hr. Tyszkiewiczowa Marya.
Hr. Wodzicka Stanisławowa.
J. E. Hr. Wodzicki Antoni.
Hr. Wodzicka C.
Wysocki Michał.
Zieleniewski Edmund.
Prof. Dr. Zoll Fryderyk (jun.).
Prof. Dr. Żuławski Karol.

W roku 1909 przystąpili do Towarzystwa i wpisani zostali w poczet członków stałych:

Chronowski Eustachy.

Chronowska Kazimiera.

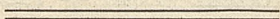
W poczet członków czasowych:

Dyzmański Tomasz.
Leowa Wilhelmina.

Hr. Starzeńska Marya.
Turowiczowa Klotylda.

UWAGA: Osoby, życzące sobie przystąpić do Towarzystwa Opieki Szpitalnej dla dzieci w Krakowie, zechcą się zgłaszać do jednego z Członków Komitetu.

(Wyjątek z § 3 Statutu). „Osoba składająca na raz kwotę przynajmniej 200 Koron w. a. zostaje członkiem stałym Towarzystwa. Członkowie czasowi obowiązani są opłacać rok rocznie najmniej po 10 kor.“.

Sprawozdanie

z kolonii leczniczej dla dzieci skrofulicznych w Rabce

pod św. Józefem.

Rok istnienia dwudziesty trzeci.

(Łóżek 90).

Dożywotni Kurator kolonii:

Dr. Maciej L. Jakubowski.

Kierownik biura przyjęcia w Krakowie:

Dr. Franciszek Murdzieński.

Lekarz ordynujący podczas pobytu dzieci w Rabce:

Dr. Otokar Lang.

Gospodarstwem i dozorowaniem dzieci zajmują się:

Siostry Miłosierdzia (wysyłane z Krakowa) 4.

Służba niższa: służące 3, stróż 1.

Skorowidz ruchu dzieci z ubiegłych lat:

Okres	chłopców	dziewcząt	razem	dni pob.
Okres I-szy w dawnej kolonii: od r. 1887—1903	577 +	729 =	1.306 —	55.460
Okres II-gi w nowej kolonii:				
1904	63 +	78 =	141 —	6.204
1905	78 +	83 =	161 —	7.318
1906	81 +	85 =	166 —	7.474
1907	80 +	93 =	173 —	7.680
1908	90 +	87 =	177 —	5.532
1909	77 +	74 =	151 —	6.348
Razem	1.046 +	1229 =	2.275 —	96.016

Sprawozdanie statystyczne.

W roku 1909 (w okresie wpisowym od 1/IV do 31/V)

zgłosiło się do przyjęcia dzieci	542
Z tej liczby nie miało warunków objętych regulaminem	115
Wpisano przeto na listę kwalifikacyjną	427
Odmówiono przyjęcia z powodu braku miejsca i funduszków	266
Przyjęto i wysłano do Rabki	151

Koszta utrzymania przyjętych 151 dzieci pokryto:

	chłop.	dziew.	razem	
Z funduszków bieżących Towarzystwa	53	+ 48	= 101	} 104
Z odsetek zapisu hr. Tyszkiewicza	1	+ —	= 1	
» fundacyi E. Urbana	—	+ 1	= 1	
» » H. Łepkowskiej.	1	+ —	= 1	
Za zwrotem kosztów żywienia:				
Od Dyrekcji kolei państwowej	17	+ 19	= 36	} 47
» Rady opiekuńczej w Krakowie	1	+ 1	= 2	
» Gminy m. Pilzna	3	+ 1	= 4	
» Osób prywatnych	1	+ 4	= 5	
Razem	77	+ 74	= 151 = 151	

Odnosnie do stanu rodziców przyjęto dzieci:

	chłop.	dziew.	razem
Niższych urzędników i sług państwowych	8	+ 7	= 15
» » kolei państ. płacących	17	+ 19	= 36
» » » » nie płacący	2	+ 4	= 6
» » » magistratu	5	+ 1	= 6
Urzędników i oficyalistów prywatnych	—	+ 2	= 2
Pomocników handlowych	—	+ 1	= 1
Rękodzielników	13	+ 10	= 23
Sług prywatnych	13	+ 7	= 20
Wyrobników	2	+ 3	= 5
Dzieci wdów	10	+ 5	= 15
Sierót od osób prywatnych	2	+ 4	= 6
» z zakładów dobroczynnych	4	+ 10	= 14
Dzieci rolników	1	+ 1	= 2
Razem	77	+ 74	= 151

Według miejsca zamieszkania rodzin było:

	chłop.	dziew.	razem
Dzieci krakowskich	46	+ 37	= 83
» zamiejscowych	31	+ 37	= 68
Razem	77	+ 74	= 151

Dzieci zamiejscowe (68) pochodzą z powiatów:

Brzesko (Łopień)	1
Chrzanów (Libiąż)	1
Kraków (Czarna wieś 2, Dąbie 2, Grzegórzki 2, Krowodrza 7, Łobzów 3, Modlnica 1, Mogiła 1, Nowa wieś 4, Półwsie zwierzynieckie 4, Prądnik czerwony 2)	28
Nowy Sącz miasto	8
Pilzno miasto	4
Podgórze (miasto 18, Dębniaki 1)	19
Tarnów (miasto 2, Bogumiłowice 1)	3
Tłumacz (Przybyłów)	1
Wadowice (Brzeźnica)	1
Żywiec (Zamek arcyksiążęcy)	1
Królestwo Polskie (Książ wielki)	1
Razem	68

Do Kolonii przyjęto dzieci z następującymi chorobami:

I. Na tle zółzowem:	chłop.	dziew.	razem
Zółzy ogólne	12	+ 7	= 19
Przerost gruczołów	26	+ 19	= 45
Gruczolak	7	+ 9	= 16
Choroby oka	3	+ 10	= 13
» ucha	2	+ 2	= 4
» skóry	5	+ 6	= 11
» nosa	1	+ 3	= 4
II. Na tle gruźliczem (przeważnie chorzy, operowani na oddziale chirurgicznym Szpitala św. Ludwika):			
Choroby kości	8	+ 9	= 17
» stawów	4	+ 3	= 7
III. Choroby ogólne:			
Krzywica	2	+ 3	= 5
Niedokrewność	7	+ 3	= 10
Razem	77	+ 74	= 151

Rachunek Funduszu bieżącego Kolonii leczniczej w Rabce za rok 1909.

DOCHODY.

WYDATKI.

	Kor.	h.	Kor.	h.	Kor.	h.
1 stycznia Saldo w Banku krajowym			1.766	—		
Zasilki: Wydział krajowy	600	—				
" Gmina m. Krakowa	300	—				
" " Podgórze	300	—				
" " Kasa Oszeźn. m. Krakowa	300	—				
" Powiat. Kasa Oszeź. w Krakowie za rok 1908	300	—				
" Powiat. Kasa Oszeź. w Krakowie za rok 1909	200	—	2.000	—		
Dochód z balu Opiekunek (3 lutego)	2.530	20	5.563	—		
Zwrot koszt. żyw.: Dyrekcyja kol. państw.	770	—				
" " " Opiekunowie pryw.	684	—	3.984	20		
" " " SS. Miłosterdzia	1.399	83				
Odsetki: od funduszu żelaznych	663	38				
" " " rachunku bież. Banku kraj.	87	95	2.151	16		
Składki i ofiary przygodne*)	412	89	241	—		
Ofiary na fund. żel. Illeci Lepkowskiej	2.000	—	2.412	89	16.352	25
" Eustachego i K. Chronowskich						
Transakcyje:						
Zrealizowano: fund. żel. H. Lepkowskiej			1.460	77		
" " " Jakubowskiego			4.844	46		
" " " dyspozycyjny listów à 5.000 kor.			4.752	09		
Otrzymało za wylosow. list Banku kraj.			1.000	—		
Refakcyja kolei państw. od tariff przew.			111	81	12.169	13
					30.287	38
1 stycznia 1910 Saldo w Banku kraj.			2.226	—		

Kontrolorowie: X. *Juliuss Drohojowski*, *Eustachy Jaxa Chronowski*.

*) Kwota 241 kor. pochodzi z ofiar złożonych: a) na ręce skarbnika: Prof. Dr. Lewkowicz (reszta ze składek wnoszonych w r. 1907 przez Profesorów Uniw. i Lekarzy na wybitnie medalu pamiątkowego Prof. Jakubowskiego) Zygmunta Jordan 30 kor., ks. Kulinowski 10 kor., A. Chylińska 6 kor., Zenon Słonecki 50 kor., b) za pośrednictwem Admin. » Czasu«: Władysław Dolais 25 kor., Jędrus i Nusia Madeyscy 10 kor., Nieznany 10 kor.

Skarbnik: Dr. *Murdstencki*.

Razem 241 kor.

Kronika Kolonii.

Grono Dam Opiekunek podobnie jak w latach poprzednich zajęło się zorganizowaniem komitetu balowego zapraszając na przewodniczącą ks. Kazimierzową Lubomirską, na skarbniczkę hr., Maryę Czapską. Udział w pracach komitetu przyjęły łaskawie następujące panie: Maryanowa Bilińska, Eugeniuszowa Borzęcka, Michałowa Chylińska, Stanisławowa Dobrowolska, Ksawerowa Fierichowa, Janowa Federowiczowa, Kazimierzowa Kostanecka, Juliuszowa Leowa, Wincentowa Lepkowska, Franciszkowa Murdzieńska, Władysława Reissowa, Aleksandrowa Rosnerowa, Maryanowa Sokołowska, Stanisławowa Szlachtowska, Bolesławowa Wicherkiewiczowa, Maryanowa Zdziechowska. Bal rabezański z tradycyjną świetnością i wielkiem powodzeniem odbył się w salach Starego Teatru dnia 3 lutego 1909. Z czystego dochodu 5.563 K. przeznaczono do funduszu bieżącego 3.813 K., a do funduszu dyspozycyjnego przelano 1.750 K.

Rokowania co do zakupu parceli gruntowej od Probostwa rzymsko-katolickiego w Rabce w celu rozszerzenia posiadłości kolonii leczniczej, zostały ukończone w bieżącym roku. Po złożeniu ceny kupna 2000 kor., w kasie książecko-biskupiego konsystorza w Krakowie, kontrakt kupna i sprzedarzy zatwierdzony został przez W. c. k. Namiestnictwo dnia 18 marca 1909. L. XI. a. 24,468., a następnie nabyta parcela gruntowa została wpisana jako własność Towarzystwa Opieki szpitalnej dla dzieci, do ksiąg gruntowych w Jordanowie d. 14 sierpnia 1909. L. tabul. 639/909.

Budowę łazienki domowej według planów Prof. Józefa Pokutyńskiego rozpoczęto w bieżącym roku. Wystawienie murów ceglanych i pokrycie dachu dachówką, uskutecznilo kosztem 3.869 K 35 hal, którą to kwotę podjęto z funduszu dyspozycyjnego. Zamknięcie budynku, roboty wewnętrzne i instalacja łazienek dokonane będą w przyszłym roku.

Fundusze żelazne kolonii dzięki ofiarności Dobrodziei zwiększyły się znacznie w ciągu bieżącego roku.

Składane od r. 1900 na książeczkę Kasy Oszczędności m. Krakowa przez Wielmożnych Państwa Wincentego i Ce-

linę Łepkowskich, kwoty, na utworzenie funduszu żelaznego »im. Helci Łepkowskiej« doszły w tym roku do sumy 1.460 K. 77 h. WPaństwo Łepkowscy do powyższej sumy dodali gotówką 418 K. 07 h., a z funduszu zwiększonego w ten sposób do kwoty 1.878 K. 84 h. zakupiono 4% list zastawny Banku krajowego wartości nominalnej 2.000 K. Powyższy list zawinkulowano jako fundusz żelazny im. »Helci Łepkowskiej«, od którego odsetki używane będą corocznie na pokrycie kosztów leczenia jednego dziecka w kolonii leczniczej w Rabce, poleconego przez WP. Łepkowskich.

WPaństwo Eustachy i Kazimiera Jaxa Chronowscy złożyli do rąk kuratora kolonii 2.000 K. z życzeniem, aby odsetki używane były na pokrywanie kosztów leczenia jednego dziecka skrofulicznego lub zagrożonego gruźlicą w kolonii leczniczej. W r. 1910 wysłanem zostanie z odsetek tego funduszu do Rabki pierwsze dziecko.

Fundusz żelazny im. Prof. Dr. Macieja Jakubowskiego wynoszący z początkiem roku 20.000 K. w winkulowanych 4% listach zastawnych Banku krajowego i 4.887 K. 39 hal. w książeczkach procentowych, wskutek częściowego zrealizowania książeczek procentowych i dopisania całorocznych odsetek zwiększył się do kwoty 25.000 K., w winkulowanych listach zastawnych Banku krajowego i 1.472 K. 38 hal. w książeczkach procentowych. Stosownie do życzenia ofiarodawcy, kapitał ma się jeszcze nadal zwiększać przez dopisywanie odsetek.

Zarządzenia administracyjne i zmiany regulaminu domowego. Z powodu częstego pojawiania się chorób zakaźnych, a szczególnie szkarlatyny i dyfteryi wśród dzieci uboższej ludności miasta Krakowa, kurator kolonii poczynił w roku bieżącym daleko idące zarządzenia, mające na celu zapobieganie przenoszeniu się i rozszerzaniu tychże chorób zakaźnych wśród dzieci przyjętych do kolonii rabczańskiej a w szczególności:

1. Przyjmowanie i badanie kontrolne dzieci uskutecznia-
ne dotąd w salach ambulatoryjnych szpitala św. Ludwika przeprowadzono w roku bieżącym za przyzwoleniem Magistratu w szkołach miejskich, a mianowicie wybory chłopców w szkole miejskiej na Smoleńsku, wybory dziewcząt w szkole miejskiej przy ul. Studenckiej.

2. Wprowadzono nowe karty przyjęcia, zawierające ru-

bryki do poświadczeń ze strony Urzędu zdrowia miejskiego, iż w domu, w którym mieszka rodzina przyjętego dziecka, nie stwierdzono w ostatnich trzech miesiącach żadnego przypadku chorób zakaźnych.

3. W zabudowaniach Kolonii w Rabce oprócz istniejącej dotąd odosobnionej infirmaryi z dwoma łózkami, urządzono jeszcze salę izolacyjną z czterema łózkami.

4. Z ośmiu sal sypialnych z liczbą 90 łózek, zajętych było tylko 6 przez 75 dzieci. Dwie sypialnie pozostały próżne, a to w tym celu, aby w razie wystąpienia u którego z dzieci groźnych objawów, budzących obawę rozwinięcia się jednej z chorób zakaźnych, można było natychmiast chore dziecko przenieść do pokoju izolacyjnego, resztę dzieci do wolno stojącej zapasowej sypialni i aby można odrazu opróżnić salę poddać dokładnej dezynfekcyi. Zarządzenie to niezbędne dla ogólnego bezpieczeństwa przebywających w Kolonii dzieci, połączonem jest jednak z wielkim uszczerbkiem dla zgłaszających się o przyjęcie. W ubiegłych latach, gdy wszystkie sypialnie bywały zajęte, z dobrodziejstwa Kolonii korzystało dzieci 180, obecnie, pozostawiając dwie sypialnie rezerwowe, można było przyjąć tylko 150 dzieci.

5. Wreszcie w roku bieżącym wydane zostały nowe przepisy, obowiązujące w Kolonii leczniczej, które wraz z kartą przyjęcia wręczano rodzicom do wiadomości i zastosowania się. Przepisy te podajemy obok w całej osnowie (str. 14).

Z przykrością zanotować nam wypada, że wielu rodziców nie stosowało się do obowiązujących przepisów, przekraczając znacznie przyzwolenia objęte § 3, odnoszące się do odwiedzania dzieci w Kolonii. Rodzice, którzy tańszym kosztem, lub nawet bezpłatnie mogli przybywać do Rabki, korzystając z tego ułatwienia, przyjeżdżali w odwiedziny nie tylko sami, ale w towarzystwie innych członków rodziny, częstokroć z małoletniemi dziećmi. Do jakiego stopnia wzrosła frekwencja odwiedzających, o tem świadczą cyfry wyjęte z dziennika, prowadzonego przez Zarząd Kolonii, a mianowicie: dnia 22 sierpnia, w niedzielę, przybyło do Kolonii w odwiedziny do dzieci, rodzin 16, liczba osób odwiedzających 45. Tak tłumne a zupełnie niepotrzebne odwiedzanie dzieci, przebywających w Kolonii, niweczy i udaremnia wszystkie zarządzenia, podjęte z wielkim trudem

i kosztem, celem uchronienia Kolonii od zawleczenia chorób zakaźnych. Żadnej bowiem nie ma się pewności, czy osoby przybywające do Kolonii w odwiedziny nie stykały się przedtem z osobami nawiedzonymi chorobami zakaźnymi, albo co gorsza, czy w domu, gdzie mieszkają, nie znajduje się właśnie osoba nawiedzona chorobą zakaźną.

Kurator Kolonii na powyższych opierając się faktach po porozumieniu się z Komitetem Towarzystwa Opieki szpitalnej, poczyni na przyszłość energiczne zarządzenia, aby dla dobra i bezpieczeństwa dzieci, przebywających w Kolonii w celu leczenia, obowiązujące przepisy, a w szczególności co do § 3. były ściśle przestrzegane i wykonywane.

Przepisy

obowiązujące w Kolonii leczniczej pod św. Józefem
w Rabce.

1. Listy i przesyłki (z bielizną lub ubraniami) adresować należy: »Zarząd Kolonii leczniczej pod św. Józefem w Rabce« dla..... (tu podać nazwisko i imię dziecka).

2. Przesyłanie w paczkach pocztą środków spożywczych lub przywożenie ich dzieciom w czasie odwiedzin jest stanowczo wzbronione.

3. Odwiedzanie dzieci w Kolonii dozwolone jest rodzicom raz jeden podczas sześciotygodniowego pobytu w Rabce i to tylko w niedzielę lub dniu świątecznym od godziny 1 do 7 popołudniu. Odwiedzać dziecko mogą najwyżej dwie osoby (ojciec i matka) z stanowczym wykluczeniem małoletnich dzieci. Osoby odwiedzające wykazać się muszą przed Zarządem Kolonii świadectwem wystawionem przez Urząd zdrowia miejski, że w domu, gdzie mieszkają, nie wydarzył się w ostatnich trzech miesiącach żaden przypadek choroby zakaźnej, a w szczególności błonicy, koklusz, odry i szkarlatyny.

4. Za przyzwoleniem Wielebn. Starszej Siostry Miłosierdzia mogą rodzice wyprowadzić z Kolonii swoje dziecko na spacer na parę godzin. Zabieranie jednak innych dzieci pod pozorem pokrewieństwa, znajomości, przyjaźni i t. d. nie jest dozwolone.

5. Nie stosowanie się do powyżej podanych przepisów spowodować może usunięcie dziecka z Kolonii.

6. Na żądanie rodziców lub opiekunów dziecko może być wśród sezonu z Kolonii odebrane. O przyzwolenie w tym celu zgłaszać się należy w Krakowie w kancelaryi Towarzystwa, Szpital św. Ludwika ulica Strzelecka l. 2. Zarząd na miejscu w Rabce do oddawania dzieci nie jest upoważniony.

7. Jeżeli dziecko podczas pobytu w Rabce zapadnie na chorobę ostrą, dłużej trwać mogącą, natenczas po stwierdzeniu choroby przez lekarza miejscowego, dziecko niezwłocznie przewiezione zostanie do szpitala św. Ludwika w Krakowie, gdzie albo będzie dalej leczone, albo na żądanie rodziny oddane.

